

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 22Csp/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119207359
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ágnes Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2020:1119207359.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudkyňou Mgr. Ágnes Nagyovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Mýtna 48, Bratislava, právne zast.: JUDr. Ján Šoltés, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému: D. E., F.. XX.XX.XXXX, C. S. XXXX/XX, Bratislava, o zaplatenie 484,- eur s príslušenstvom,

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu - VÚB, a.s., IČO: 31 320 155, Mlynské nivy 1, Bratislava a predtým spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., IČO: 35 923 130, Hlavné námestie 12, Kežmarok, dňa 28.05.2019 doručil súdu žalobu na zaplatenie sumy 484,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 02.08.2016 do zaplatenia a náhradu trov konania. Žaloba bola odôvodnená na tom skutkovom základe, že právny predchodca žalobcu a žalovaný dňa 03.04.2015 uzatvorili zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky vo výške 528,- eur na kúpu spotrebného tovaru. Kúpna cena tovaru bola vo výške 538,- eur. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 10,- eur a na zvyšok kúpnej ceny mu bola poskytnutá pôžička. Žalovaný sa zaviazal poskytnuté finančné prostriedky splatiť v pravidelných 24 mesačných splátkach po 22,- eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 528,- eur. Do dňa podania žaloby žalovaný uhradil 44,- eur. Keďže žalovaný porušil svoju povinnosť splácať pôžičku riadne a včas, právny predchodca žalobcu ho listom zo dňa 18.05.2016 vyzval na úhradu dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Pretože k úhrade dlžnej sumy splátok nedošlo, právny predchodca žalobcu dňa 19.07.2016 úver zosplatnil, o čom žalovaného informoval listom zo dňa 27.07.2016. Ku dňu podania žaloby predstavuje dlh žalovaného sumu 484,- eur, t.j. z poskytnutej sumy pôžičky bez akontácie bola odrátaná suma úhrady žalovaným. Právny predchodca žalobcu si okrem pohľadávky uplatnil aj úrok z omeškania od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti. Podľa žaloby si žalobca neuplatnil zmluvnú pokutu v sume 57,40 eur.

2. Žaloba spolu s prílohami bola žalovanému doručená v zmysle ustanovenia § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), a to oznámením na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu zo dňa 18.05.2020.

3. Žalovaný sa k podanej žalobe a jej prílohám nevyjadril, skutkové tvrdenia žalobcu nepoprel.

4. V priebehu konania došlo k zmene strany sporu vystupujúcej v konaní ako žalobca, súd o tejto zmene rozhodol uznesením zo dňa 24.02.2020 tak, že pripustil, aby na miesto pôvodného žalobcu vstúpila spoločnosť Intrum Justitia Slovakia, s.r.o.

5. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 297 písm. b) CSP, podľa ktorého pojednávanie v spotrebiteľských veciach nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur. Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 219 ods. 3 CSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu dňa 05.06.2020, sporové strany, resp. ich zástupcovia neboli prítomní na verejnom vyhlásení rozsudku.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi: Zmluva o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.04.2015, Príloha č. 2 - Informácie o finančnom sprostredkovaní, Všeobecné obchodné podmienky k zmluve o pôžičke s platbou do O2 Faktúry platné od 28.10.2014, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 27.07.2016, Predžalobná upomienka z 18.05.2016 spolu s doručenkou, platobná história splácania úveru žalovaným, a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

6.1 Na základe Zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.04.2015 uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 528,- eur na kúpu mobilného zariadenia spolu s príslušenstvom (2 ks) v hodnote 538,- eur. V zmysle zmluvy bola dohodnutá mesačná splátka vo výške 22,- eur s počtom mesačných splátok 24 a akontácia vo výške 10,- eur. Prvá splátka bola splatná dňa 23.06.2015 a posledná splátka dňa 23.05.2017.

6.2 Z prehľadu splátok a úhrad žalovaného vyplýva, že žalovaný dňa 03.04.2015 uhradil akontáciu vo výške 10,- eur a následne uhradil dve splátky vo výške 22,- eur dňa 17.09.2015 a dňa 20.10.2015.

6.3 Predžalobnou upomienkou zo dňa 18.05.2016 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku vo výške 198,- eur najneskôr do 05.07.2016 s tým, že išlo o splátku splatnú v mesiaci 03/2016. Žalovaný bol zároveň upozornený na to, že v prípade nesplnenia dlhu v stanovenej lehote bude úver zosplatený.

6.4 Podľa oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 27.07.2016 právny predchodca žalobcu zosplatenil dlh žalovaného zo zmluvy o pôžičke a žalovanému oznámil výšku jeho dlhu - 484,30 eur, ktorý žiadal uhradiť do 15.08.2016.

7. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky. Pri nepeňažnej pôžičke možno dojednať namiesto úrokov plnenie primeraného väčšieho množstva alebo vecí lepšej akosti, spravidla toho istého druhu.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 879v Občianskeho zákonníka konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

8. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu dňa 03.04.2015 uzatvoril so žalovaným Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 528,- eur na kúpu dvoch mobilných telefónov spolu s príslušenstvom. Cena tohto spotrebného tovaru bola vo výške 538,- eur, pričom žalovaný dňa 03.04.2015 zložil akontáciu vo výške 10,- eur. Poskytnutú pôžičku sa žalovaný zaviazal splatiť 24 mesačnými splátkami po 22,- eur. Ku dňu podania žaloby však preukázateľne uhradil len dve splátky, t.j. sumu 44,- eur. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili z hľadiska podstatných náležitostí zmluvu o pôžičke v zmysle ustanovení § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení so zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a tak vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy v danom prípade súd predmetnú zmluvu o pôžičke považoval aj za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia zmluvy, keďže jej účastníci definične spĺňajú charakteristiku dodávateľa a spotrebiteľa. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. V danom prípade bola uzavretá štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva, kde text zmluvy bol vopred pripravený veriteľom a žalovaný nemal možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do obsahu zmluvy a príslušných obchodných podmienok tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Súd preskúmaním zmluvy o pôžičke zistil, že táto obsahuje všetky zákonné náležitosti a ide o platný právny úkon. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 18.05.2016 vyzval žalovaného na úhradu splátky splatnej v mesiaci 03/2016 vo výške 198,- eur do 05.07.2016, pričom ho upozornil na oprávnenie zosplatiť úver. Zo strany právneho predchodcu žalobcu potom došlo pre neplnenie zmluvných podmienok zo strany žalovaného k predčasnemu zosplateniu dlhu k 27.07.2016 s tým, že výška dlhu predstavovala sumu 484,30 eur. Žalobou doručenu súdu dňa

28.05.2019 si právny predchodca žalobcu uplatnil len sumu 484,- eur, ktorá predstavovala rozdiel medzi poskytnutou pôžičkou a úhradou zo strany žalovaného.

9. Vzhľadom na to, že žaloba bola súdu doručená dňa 28.05.2019 a zákonom č. 343/2018 Z. z. účinným od 05.12.2018 došlo k novele Občianskeho zákonníka vložением ustanovenia § 54a do piatej hlavy (Spotrebiteľské zmluvy) prvej časti tohto zákona a zároveň vložением dvadsiatej štvrtej hlavy s názvom Prechodné ustanovenie a ustanovenia § 879v, bol súd povinný ex offio skúmať, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si právny predchodca žalobcu uplatnil, nie je premlčané. Podľa dôvodovej správy k uvedenému zákonu č. 343/2018 Z. z. bolo totiž cieľom novely zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia ako reakcia na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 11/2016 zo dňa 7.02.2018, v ktorom ústavný súd rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Z dôvodovej správy ďalej vyplýva, že "pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali "ex lege" do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa."

10. V predmetnej veci tak súd zistil, že hoci medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola platne uzavretá spotrebiteľská zmluva a pre porušenie zmluvných povinností došlo k zosplatneniu dlhu žalovaného, napriek tomu je žalobcom uplatnená pohľadávka premlčaná. Súd totiž z Predžalobnej upomienky zo dňa 18.05.2016 zistil, že žalovaný bol vyzvaný na úhradu nedoplatku - splátky splatnej v mesiaci 03/2016 (teda podľa zmluvy splatnej ku dňu 23.03.2016) najneskôr do 05.07.2016. Následne k zosplatneniu dlhu došlo listom zo dňa 27.07.2016 a k podaniu žaloby na súd dňa 28.05.2019. Podľa súdnej praxe Občiansky zákonník v ustanovení § 103 určuje pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu, a to odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa tak začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu, a to už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (viď napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/273/2019, sp. zn. 3Co/228/2019, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016). Pretože v predmetnom spore došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti pôžičky pre nezaplatenie splátky splatnej v mesiaci 03/2016 (teda podľa zmluvy splatnej ku dňu 23.03.2016), trojročná premlčacia doba začala plynúť od splatnosti tejto splátky, resp. odo dňa nasledujúceho po splatnosti tejto splátky, teda dňa 24.03.2016 a uplynula dňa 24.03.2019. Vzhľadom na uvedené, keď žaloba bola súdu doručená až dňa 28.05.2019, súd z dôvodu premlčania nároku žalobu v celom rozsahu zamietol.

11. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

12. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keď celkový úspech žalovaného bol 100 % z dôvodu zamietnutia žaloby v celom rozsahu. Keďže si však žalovaný neuplatnil nárok na náhradu trov konania a zo spisu mu žiadne trovy nevyplývajú, súd rozhodol tak, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno písomne podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.